

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister VWS

Deadline: 2-3-2020

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team B

Ontworpen door
5.1.2e)

5.1.2e

T
M (5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl

Kenmerk
1834860-219000-DMO

Zaaknummer
219000

Bijlage(n)
4

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Deft	Bestuurlijk overleg tussen VWS en cliëntorganisaties over vaccinatiestrategie
Vergaderdatum en tijd	2 maart 2021, 16.00-17.00 uur
Vergaderplaats	Webex

Paraaf directeur

1 Aanleiding

- Er wordt door de cliënten- en patiëntenorganisaties belang gehecht aan een bestuurlijk overleg, omdat zij het niet eens zijn met de positie van mensen met een verhoogde medisch risico in de vaccinatiestrategie.
- Hoofdpunten van dit BO zijn het opnemen van specifieke groepen met een hoog medisch risico in de vaccinatiestrategie, de uitvoering van de vaccinatiestrategie door huisartsen, mensen die niet gevaccineerd kunnen worden, ondersteuning voor kwetsbare groepen die wachten op vaccinaties.

2 Deelnemers overleg

Ministerie van VWS

Hugo de Jonge

5.1.2e
5.1.2e en 5.1.2e (PDC-19)
5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e, 5.1.2e (DMO)
5.1.2e (LZ)
5.1.2e, 5.1.2e (Jeugd)

Cliëntenorganisaties

5.1.2e, 5.1.2e (Ieder(in))
 5.1.2e, 5.1.2e (Ieder(in))

5.1.2e, 5.1.2e (KansPlus)
 5.1.2e (KansPlus)

5.1.2e, 5.1.2e

5.1.2e, 5.1.2e (Patiëntenfederatie)

Zaaknummer
219000

3 Te bespreken agendapunten

De cliëntenorganisaties hebben twee notities opgesteld met de toelichting de punten die zij willen bespreken (bijlage 2 en 3). Om structuur te brengen in de bespreking van beide notities, hebben we de daarin opgenomen punten samengevoegd in blokjes inhoudelijke bespreekpunten. Die zijn verwerkt in de geannoteerde agenda.

1. Opening en doel overleg
2. Stand van zaken vaccinaties
3. Toelichting notities cliënt- en patiëntenorganisaties
4. Bespreekpunten
 - a. Mensen met een hoog medisch risico 18-60 jaar irt vaccinatiestrategie
 - b. Uitvoering van de vaccinatiestrategie door huisartsen
 - c. Mogelijkheden voor mensen die niet gevaccineerd (kunnen) worden
 - d. Ondersteuning voor risicogroepen die (nog) niet gevaccineerd worden

4 Advies en toelichting

De bijgevoegde geannoteerde agenda is met alle aanwezigen gedeeld. Hieronder vindt u advies voor uw inbreng.

1. Opening en doel overleg*Toelichting en context*

- Een belangrijk sentiment onder de doelgroep is het gevoel niet gezien en gehoord te worden in de ambtelijke en politieke besluitvorming van de vaccinatiestrategie en als gevolg daarvan steeds verder naar achteren te schuiven. Zij hebben ook het gevoel dat zij niet aan de juiste tafels zitten om gehoord te worden.
- De druk vanuit de achterban van de cliëntenorganisaties lijkt groot. In hun achterban is het idee geopperd om een rechtszaak te beginnen tegen VWS gericht op voorrang bij vaccinaties voor medische risicogroepen, omdat overleg niet tot resultaat leidt.
- Volgens cliëntenorganisaties moeten naast medische indicaties, ook sociale factoren meewegen bij de besluiten over vaccinaties. Zoals de groep mensen die in thuisisolatie zitten en zich volledig afsluiten van de buitenwereld, omdat zij medisch gezien kwetsbaar zijn en de groep ouders met een medische indicatie van wie de kinderen niet naar school gaan, vanwege het risico dat hun ouders lopen.
- Naar aanleiding van een Nieuwsuur-uitzending van 12 februari jl. over

deze doelgroep heeft de Tweede Kamer een commissiebrief gestuurd met vragen van CDA & CU, Van den Berg en Dik-Faber.

Zaaknummer
219000

- In het meest recente debat van 24 februari jl. heeft Kamerlid Segers (CU) vragen gesteld over deze doelgroep. Hij heeft onder meer gevraagd of de groep 18-60 met medische indicatie niet voor zou moeten gaan op de groep 50-59 zonder medische indicatie.

Advies voor uw inbreng

- U kunt nagaan of een **voorstelronde** nodig is.
5.1.2e is net aangetreden als 5.1.2e van het bestuur van KansPlus, belangennetwerk verstandelijk gehandicapten.
- U zou kunnen aangeven dat u beseft dat er veel leeft bij alle betrokken organisaties, en zeker bij de mensen die zij vertegenwoordigen. En dat u beseft **dat de impact van de huidige situatie groot is** op mensen die een verhoogd risico lopen.
- U zou kunnen aangeven dat naast de medische kwetsbaarheid **ook de sociale implicaties** steeds groter worden.
- U zou kunnen aangeven dat u zou willen dat iedereen nu al gevaccineerd kan worden, maar dat dat gezien **de beschikbaarheid van vaccins** niet kan.
- U kunt aangeven dat cliëntenorganisaties in hun notities veel vragen hebben gesteld, waaronder meer **feitelijke en uitvoeringsvragen**. U kunt aangeven deze vragen zoveel mogelijk buiten dit overleg te willen beantwoorden, zodat we in dit overleg kunnen **richten op de belangrijkste oplossingen** voor deze groepen.
- U kunt aangeven dat dit overleg geslaagd is als **wij een aantal gezamenlijke acties kunnen afspreken**, die voor een (deel van) deze groepen verlichting en ondersteuning van hun huidige situatie bieden.

2. Stand van zaken vaccinaties

Toelichting

Om te cliëntenorganisaties mee te nemen in de complexiteit en onvoorspelbaarheid van de vaccinatieplanning is het aan te raden om te starten met een korte toelichting op de vaccinatiestrategie. De cliëntenorganisaties zijn goed op de hoogte van alle brieven, dus u kunt dit kort houden.

Advies voor uw inbreng:

- U kunt benadrukken **dat u meeleeft** met de mensen, kinderen, gezinnen die al geruime tijd in zelfisolatie zitten door hun medische achtergrond of door de kwetsbaarheid van een gezinslid.
- Het staat nog steeds voorop dat **medisch kwetsbare groepen** eerst gevaccineerd moeten worden. **Leeftijd** is daarbij de belangrijkste indicatie en vervolgens de **medische indicatie**. Daarom heb ik het advies van de Gezondheidsraad overgenomen over zeven specifieke patiëntgroepen met een extra hoog medisch risico. Van deze specifieke groepen worden de mensen met **syndroom van Down** en **morbide obesitas (bmi>40)** al benaderd door de huisarts. De **andere vijf specifieke groepen** zijn **naar verwachting vanaf week 9 aan de beurt**.
- De **groep van 18-60 met medische indicatie is de**

eerstvolgende groep die aan de beurt is om gevaccineerd te worden, na de groep 60-64 jarigen.

Zaaknummer
219000

- Helaas ben ik afhankelijk van de **levering van vaccins**. De leveringen zijn een onvoorspelbare factor in de vaccinatiestrategie. Hierdoor is het tijdspad van vaccineren ook moeilijk te versnellen.

3. Toelichting notities cliëntenorganisaties

Toelichting en context

- De cliënten- en patiëntenorganisaties hebben een analyse gemaakt van verschillende groepen die (mogelijk) missen in de vaccinatiestrategie (bijlage 2 en 3).
- Zij vragen daarin een aantal dingen. De meer feitelijke en uitvoeringsvragen zijn niet opgenomen in de agenda, en zullen we parallel aan het BO beantwoorden. De voornaamste bespreekpunten hebben we in de agenda opgenomen.
- Voor zover die niet in volgende agendapunten aan de orde komen gaat het om:
 - Duidelijkheid over 'de lijst grieprik' en afstemming daarover met koepels van behandelaars en patiëntenorganisaties;
 - Uitbreiding van de groep 'ademhaling gecompromiteerd vanwege...';
 - Overweging van groepen die Europees verband wel, maar in Nederland niet als prioriteit worden aangemerkt;
 - Zicht op complexe patiënten met multi-morbiditeit;
 - Overweging van de hoogste prioritering voor een aantal specifieke groepen.

Advies voor uw inbreng

- U kunt aangeven dat de punten die de cliëntenorganisaties in hun notities naar voren hebben gebracht in de **bespreekpunten op de agenda** zijn opgenomen. Die zullen we nu met elkaar doorlopen.

4. Bespreekpunten

a. Mensen met een medische indicatie 18-60 jaar irt vaccinatiestrategie

Toelichting en context:

- De cliëntenorganisatie vragen aandacht voor een aantal medische patiëntgroepen dat nog niet is gespecificeerd in de vaccinatiestrategie. De Patiëntenfederatie heeft een ronde langs haar leden gemaakt om deze groepen in kaart te brengen.
- Dit overzicht met groepen met een medisch risico is aangeleverd door de Patiëntenfederatie (in bijlage).

Advies voor uw inbreng:

- U kunt aangeven dat u bereid bent de notitie met additionele groepen met een medische indicatie **te bestuderen** en **eventueel voor te leggen aan de Gezondheidsraad** ter beoordeling voor de prioritering binnen de vaccinatiestrategie.
- Belangrijk daarbij is wel dat er **data** zijn, op basis waarvan

- onderbouwd kan worden dat de groepen een hoog risico lopen. **Die data heeft de Gezondheidsraad nodig** om te kunnen adviseren.
- Ook is van belang te beseffen dat een advies van de Gezondheidsraad **tijd kost** en dat **de vraag is hoeveel tijdswinst dat oplevert**.
 - U kunt aangeven dat u het belangrijk vindt om met de input van de cliëntenorganisaties in ieder goed te kijken **of de zogenaamde 'lijst grieprik' compleet is**, zodat de groep met een medisch risico in ieder geval bij die groep goed wordt opgeroepen.

Zaaknummer
219000

b. Uitvoering vaccinatiestrategie door huisartsen

Toelichting en context:

- De cliëntenorganisaties vragen om ruimte bij de huisartsen om af te wijken van strikte medische kaders, om aanvullend op de medische indicatie ook op basis van schrijnende, sociale omstandigheden mensen te kunnen vaccineren. Zoals bij gezinnen waarbij de kinderen geen onderwijs kunnen volgen, omdat een van de ouders een hoog medisch risico heeft en wacht op een vaccinatie.

Advies voor uw inbreng:

- U kunt aangeven dat er op dit moment **gesprekken plaatsvinden met de huisartsen** over de uitvoering van de vaccinatiestrategie.
- U kunt aangeven **dat u bereidwillig bent om de huisartsen te vragen** of er mogelijkheden zijn op basis van andere criteria te selecteren dan leeftijd patiënten te selecteren binnen de groep mensen met een medische indicatie.

c. Mogelijkheden voor mensen die niet gevaccineerd (kunnen) worden

Toelichting en context:

- Het ontwikkelen en testen van vaccins gebeurt doorgaans in groepen gezonde volwassenen, aangevuld met soms groepen ouderen. De vaccinatiestrategie gaat daarom uit van de doelgroep van 18 jaar en ouder.
- Op dit moment is bekend dat het Moderna-vaccin toe te dienen is aan personen vanaf 18 jaar (en dus niet 16 en 17 jarigen). BioNtech/pfizer blijkt uit onderzoeken wel geschikt voor 16 tot 18 jarigen. Deze vaccins zijn vanwege hun geschiktheid gereserveerd voor personen boven de 60 jaar.
- Over mensen die niet gevaccineerd kunnen worden, en hun zorgverleners. We weten nog te weinig over transmissie. We hebben eerst meer informatie nodig voor we hierop in kunnen gaan.
- Mantelzorgers: een terugkerend punt is de oproep van cliëntenorganisaties voor vaccinatie voor mantelzorgers voor mensen die niet gevaccineerd kunnen worden en waarbij hun mantelzorgers. Hier is al verschillende keren de lijn benadrukt: mantelzorgers lopen mee met de reguliere groepen op basis van leeftijd en medische indicatie.

Advies voor uw inbreng:

- U kunt aangeven **dat er besluitvorming volgt over of ook groepen onder de 18 gevaccineerd gaan worden**, na aanvullende onderzoek over de vraag of een vaccin ook geschikt is voor jongeren en kinderen. Dat onderzoek loopt. Ook EMA zal zich daar dan over moeten buigen.
- U kunt aangeven dat **momenteel wordt geadviseerd niet de hoofdroute van de vaccinatiestrategie om 18 jaar en ouder te vaccineren aan te passen** (2^e advies OMT-GR, dd 14-01 jl.). Het OMT en de Gezondheidsraad blijven, mede vanwege de VK-mutatie, de ontwikkelingen op de voet volgen.

Zaaknummer
219000

d. Ondersteuning voor risicogroepen die (nog) niet gevaccineerd worden

Toelichting en context:

- De cliënten- en patiëntenorganisaties vragen om een Sociaal Plan voor mensen die al bijna een jaar in isolatie zijn. Dat plan moet mensen helpen de periode tot vaccinatie en voldoende veiligheid te overbruggen en de pandemie door te komen. Onderdelen zouden moeten ingaan op onder andere inkomensondersteuning, extra ondersteuning ten behoeve van het volgen van onderwijs en extra, prioritaire inzet of verstrekking van testen en beschermingsmiddelen voor mensen in deze groep.
- In hun brief aan de Kamer heeft Ieder(in) deze week het aantal van 250.000 mensen genoemd die in thuisisolatie zouden zitten. Dit cijfer is waarschijnlijk gebaseerd op een enquête onder leden waarbij ca. 15% van de respondenten aangaf in thuisisolatie te zitten. Ieder(in) heeft dat percentage waarschijnlijk toegepast op de ca. 1,8 mln mensen met een beperking.
- Het lijkt onwaarschijnlijk dat de groep daadwerkelijk zo groot is. Signalen vanuit andere cliëntenorganisaties zijn dat zij ook denken aan een kleinere groep. Er is al diverse keren met de cliëntenorganisaties gesproken over zicht krijgen op deze groep en vanuit VWS zijn ook pogingen gedaan om cijfers duidelijk te krijgen. Dat is niet gelukt.
- Mondeling hebben de cliëntenorganisaties aangegeven zich vooral zorgen te maken over jongeren die zonder mogelijkheid om onderwijs te volgen of te werken thuis zitten en om gezinnen met een kwetsbare ouder waar kinderen in sommige gevallen al een jaar niet naar school gaan.
- Voor gezinnen of kinderen met een chronische aandoening, die niet naar school kunnen, zijn scholen verplicht om alternatief onderwijsaanbod te verzorgen (zoals afstandsonderwijs) of in overleg met de ouders toch (aanvullende) veiligheidsmaatregelen te treffen waardoor de leerling toch naar school kan. (inbreng OCW)
- Er is overleg tussen ouders, leerling en school nodig over wat daarin mogelijk is. Mochten ouders problemen ervaren in het overleg tussen school, ouders en leerling dan kan door de ouders contact worden opgenomen met de Inspectie van het Onderwijs.

Advies voor uw inbreng:

- U kunt aangegeven dat u om hier serieus over door te praten **een veel concreter en onderbouwd verzoek van de cliëntenorganisaties** nodig hebt.
- U kunt aangeven dat er **bijvoorbeeld op het terrein van testen best mogelijkheden te verzinnen** zijn, maar dat daarvoor eerst helder moet worden welke gedachten de cliëntenorganisaties op dat terrein hebben, om welke groep het dan precies gaat en hoe die groep kan worden afgebakend en bereikt.
- U kunt aangeven dat **er wordt gewerkt aan een Deltaplan Jeugd**, samen met de stuurgroep Zorg voor de Jeugd, gemeenten en een groep jongeren. Dit plan is gericht op het sociaal en mentaal welbevinden van kinderen, jongeren en hun gezinnen, ook voor kinderen en jongeren met een beperking of chronische aandoening. Verschillende organisaties hebben hiervoor voorstellen ingediend. Voor kinderen en jongeren die vanwege de ziekte van een gezinslid in isolement leven, hebben Ieder(in) en Per Saldo toegezegd een inventarisatie te doen.
- U kunt aangeven dat u **geen toezeggingen kan doen op het terrein van andere bewindspersonen**, zoals inkomensondersteuning of ondersteuning op het gebied van onderwijs, maar dat u met een concreet verzoek best bereid bent dat onder de aandacht van uw collega's te brengen.

Zaaknummer
219000

5.1.2e)

5.1.2e